

CLAUDIO MAGRIS I AYFER TUNÇ PREKSINOĆ U CRVENOM

Tri priče i jedan ro

5 predstavljanja "Tri priče" Claudija Magrisa

PULA - Popodne trećeg dana 18. sajma knjige u Istri bilo je posvećeno glavnoj temi sajma - Mediteranu i piscima iz Italije i Turske, pa je publika u Crvenom salonu Doma hrvatskih branitelja mogla doznati nešto više o knjigama "Tri priče" Claudija Magrisa i "Noć zelene čarobnice" Ajfer Tunç.

Sporedni likovi postali glavni

Magrisova knjiga "Tri priče" u izdanju Durieuxa prvi put okuplja tri priče tog poznatog talijanskog autora koje su dosad bile objavljene samo u literarnim časopisima. O knjizi su osim autora pričali urednik

Ideju za "Glasove" dobio sam kada sam jednom prilikom nazvao prijateljicu u München. Javila mi se telefonska sekretarica i senzualan, snimljen glas moje prijateljice. Kada sam ju ponovo nazvao i kada mi se javila primijetio sam da njen glas uživo nije ni približno tako lijep kao onaj na sekretarici i poručio joj da ću ju zvati samo kada nije doma i zavadati njenu sekretaricu, kazao je Magris ● Ajfer Tunç je govorila o svom romanu "Noć zelene čarobnice" (Hena com) - priči o ženi koja se od žrtve pretvara u krvnika

Nenad Popović, novinar i pisac Predrag Lucić te prevoditeljica Ljiljana Avirović.

Lucić je od autora htio doznati je li kada je pisao priču "Glasovi" već predviđao dolazak mobitela.

- To je genijalno pitanje jer se dotiče teme tehnologije koja neizbježno mijenja naše

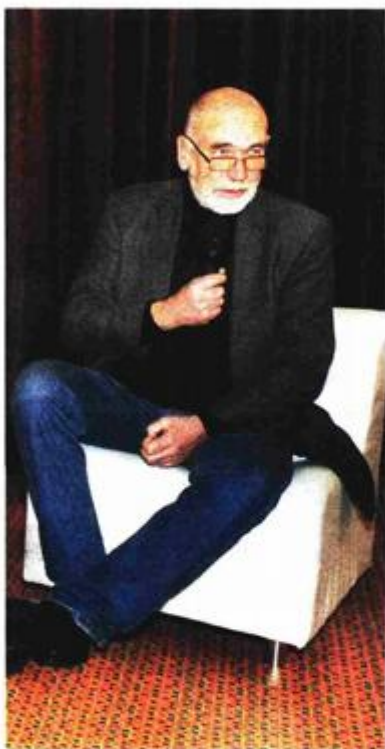
živote. Ideju za "Glasove" dobio sam kada sam jednom prilikom nazvao prijateljicu u München. Javila mi se telefonska sekretarica i senzualan, snimljen glas moje prijateljice. Kada sam ju ponovo nazvao i kada mi se javila primijetio sam da njen glas uživo nije ni približno tako lijep

kao onaj na sekretarici i poručio joj da ću je zvati samo kada nije doma i zavadati njenu sekretaricu. Glavni lik te priče radi u jednoj telefonskoj centrali i radi upravo to - zove žene kada nisu doma i zaljubljuje se u snimljene glasove. On traži čisti i prvi glas žena, pa te apstraktne

SALONU DOMA HRVATSKIH BRANITELJA

man

žene postaju čisti telefonski brojevi, kazao je Magris.

Ljiljana Avirović pročitala je prve retke Magrisove priče "Graf" i istaknula da ju je obuzeo ritam te prve rečenice, tako različit od njegovog uobičajenog stila. "Graf" je priča o pomoćniku čovjeka koji vadi leševe iz rijeke i mora, a Magris je primijetio da za glavne likove svojih priča i romana uglavnom bira likove koji su zapravo sporedni.

- Prvo moram reći da mi je drago što se ta priča napokon nalazi u knjizi jer je to jedna od meni omiljenih priča. Sam Graf se u priči i ne pojavljuje, već u njoj pro-

govara njegov asistent koji bi mu htio nalikovati. Mislim da smo i mi u našim životima zapravo samo sporedni likovi jer je nešto drugo uvijek važnije od nas, bilo voljena osoba ili ljubav koja nas veže. Grafov asistent je epski lik koji nam pokazuje kako možda možemo uspješno preći velike životne prepreke koje su nam na putu i na kraju propasti zbog neke sitnice, kazao je Magris.

Treća priča u knjizi nosi naziv "Vi ćete, dakle, razumjeti" i zapravo je novo čitanje mita o Orfeju i Euridici. Radnja je smještena u jednom staračkom domu (dakle nekoj verziji Hada), a priča ju modrena Euridika. Magris je za tu priču kazao da je puna ljubavi te da u njoj Euridika odlučuje ostati u Hadu upravo zbog nje.

Najljepši godišnji odmor u životu

Turska spisateljica Ajfer Tunç, uz pomoć prevoditeljica Jane Bušić i Maje Tutavac, govorila je o svom romanu "Noć zelene čarobnice" (Hena com) - priči o ženi koja se od žrtve pretvara u krvnika. Urednica Nermina Husković je kazala da Hena com već nekoliko godina objavljuje turske autore te da je u početku to bilo jako teško jer o njima nije bilo puno informacija. Sve se, naravno, promijenilo nakon dodjele Nobelove nagrade Orhanu Pamuku pa su i u Hrvatsku počele stizati turske knjige. Tunç je kazala da joj je bilo jako drago kada je doznala da će joj knjiga biti prevedena na hrvatski jer je ovdje provela najljepši godišnji odmor u životu. Moderator Branimir Pofuk je kazao da je roman pisan u furio-

znom tempu te je autoricu pitao je li to njen tipičan način pisanja ili eksperiment.

- Malo jeste, a malo nije - recimo da je negdje između. Nisam autor koji se vezuje uz neki poseban stil i pokušavam da svaka moja knjiga u sebi ima nešto novo. Priča koju želite ispričati oblikuje knjigu. Glavni je lik žena koja je s pravom bijesna pa mi je taj ženski lik uvjetovao kako da napišem knjigu, kazala je Tunç.

Pofuk je autoricu pitao je li poslušala i svoje muške likove kada je pisala knjigu te da publici opiše stanje hipokrizije u turskom visokom društvu.

- U Turskoj sam poznata po tome što pišem na "muški" način, a unatoč imenu netko i misli da sam muško. Da, poslušala sam svoje muške likove jer ako želite biti pisac, onda morate razgovarati sa svim likovima. Hipokrizija je u turskoj veliki problem, a čak nas i poslovice tjeraju da budemo takvi - da prikrijemo i pokrijemo naše pogreške. Biramo zaborav i pravimo se da se nešto nije dogodilo. U trskom visokom sloju društva postoji jedan veliki kompleks koji truje ljudske živote. Pripadnici tog sloja su se promijenili - više se ne hvale profinjenim nematerijalnim dobrima, već onim pukim materijalnim - dakle, čistim kičem, kazala je Tunç.

Popodne na sajmu počelo je programom Istanbul u očima pisca na kojem su sudjelovali Miljenko Jergović, Teofil Pančić, Dževad Karahasan, Vladislav Bajac i Paolo Rumiz, a kasnije je Karahasan uz pomoć Mime Simić i Velimira Viskovića predstavio svoju knjigu "Sjeme smrti" (Profil Knjiga).

Boris VINCEK